

RESUMÉ

REVOLUCE JAKO ČESKÉ DRAMA: HLEDÁNÍ NÁRODNÍ IDENTITY V EVROPSKÉM KRIZOVÉM ROCE 1848

Jiří Štaif

Autor vychází z názoru, že revoluční léta 1848-1849 způsobila zásadní zlom v myšlení a jednání širokých vrstev obyvatelstva českých zemí, protože před ním otevřela zcela nové perspektivy na poli národního uvědomnění, politické imaginace, kulturního směřování, hospodářské orientace a zejména pak státní příslušnosti. Změny přitom chápe jako dramatickou reakci na krizi předbřeznové společnosti. Tato reakce s sebou ale zároveň přinesla řadu nových krizí při hledání konsenzu ohledně otázky, čím revoluci „vlastně“ uzavřít. Výklad je v článku rozvržen do několika částí, od „interpretačního vymezení“ přes historiografii až po popis konkrétních událostí – nadějí, dilemat a proměnlivých úspěchů jednotlivých stran. V závěru pak autor konstatuje, že revoluci 1848-1849 dnes můžeme interpretovat jako vícedimenzionální a vícevrstevný historický zlom a vykládat ji prostřednictvím modelu otevřené mocenské hry. Ten nám umožní lépe pochopit, jaký akční rádius tehdejší snahy o revoluční změny měly. Dále nastoluje otázku, do jaké míry se tato revoluce stala komplementárním či konstitutivním místem v historické paměti Němců v českých zemích. V českém historickém povědomí totiž zanechala méně zřetelnou stopu než v tom německém.